

CONSILIUL NAȚIONAL AL AUDIOVIZUALULUI

Autoritate publică autonomă

București, ROMÂNIA

Bd. Libertății nr.14, sector 5, cod 050706

Fax: (004)021-305.53.54 Tel./fax: (004)021-305.53.56

www.cna.ro

e-mail : cna@cna.ro

Decizia nr. 70/26.01.2016

privind amendarea cu 30.000 lei a S.C. REALITATEA MEDIA S.A.

București, Șos. București-Ploiești nr. 172-176,
corp A, et. 3, cam. 5, sector 1 C.U.I. 14080700
Fax: 0372124822

- pentru postul de televiziune REALITATEA TV

Întrunit în ședință publică în ziua de 26 ianuarie 2016, Consiliul Național al Audiovizualului a rediscutat, în conformitate cu prevederile art. 32 (2) din Regulamentul de Organizare și Funcționare al instituției, subiectul referitor la emisiunea « Breaking News» difuzată în data de 22.11.2015 de postul REALITATEA TV, reflectată în raportul întocmit de Direcția Monitorizare, în baza reclamațiilor înregistrate sub nr. 10.724/23.11.2015, 10.771/24.11.2015, 10.965/ 26.11.2015, 10.965/2.12.2015, 10.965/1/2.12.2015, 10.965/2/2.12.2015, 10.965/3/2.12.2015 și 11.109/2.12.2015.

Postul de televiziune REALITATEA TV aparține S.C. REALITATEA MEDIA S.A. (licența audiovizuală nr. S-TV 30.8/27.03.2001, decizia de autorizare nr. 447.2-2/25.10.2011).

În urma dezbatelor, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul a încălcat prevederile art. 3 alin. (1) din Legea audiovizualului, cu modificările și completările ulterioare, precum și pe cele ale articolelor 30, 40 alin. (1, 3), 64 (1) lit. a) și b) și 67 din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare (Codul audiovizualului).

Potrivit dispozițiilor art. 3 alin. (1) din Legea audiovizualului, *prin difuzarea și retransmisia serviciilor de programe se realizează și se asigură pluralismul politic și social, diversitatea culturală, lingvistică și religioasă, informarea, educarea și divertismentul publicului, cu respectarea libertăților și a drepturilor fundamentale ale omului.*

Conform prevederilor din Codul audiovizualului:

art. 30: *Furnizorii de servicii media audiovizuale au obligația să respecte drepturile și libertățile fundamentale ale omului, viața privată, onoarea și reputația, precum și dreptul la propria imagine.*

art. 40 (1): *În virtutea dreptului la propria imagine, în cazul în care în programele audiovizuale se aduc acuzații unei persoane privind fapte sau comportamente ilegale ori imorale, acestea trebuie susținute cu dovezi, iar persoanele acuzate au dreptul să intervină pentru a-și exprima punctul de vedere; dacă acuzațiile sunt aduse de furnizorul de servicii media audiovizuale, acesta trebuie să respecte principiul audiatur et altera pars; în situația în care persoana vizată refuză să prezinte un punct de vedere, trebuie să se precizeze acest fapt.*

(3) *Moderatorii, prezentatorii și realizatorii programelor au obligația să nu folosească și să nu permită invitaților să folosească un limbaj injurios sau să instige la violență.*

art. 64: (1) *În virtutea dreptului fundamental al publicului la informare, furnizorii de servicii media audiovizuale trebuie să respecte următoarele principii:*

a) asigurarea unei distincții clare între fapte și opinii;

b) informarea cu privire la un fapt sau un eveniment să fie corectă, verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință.

art. 67: *În exercitarea dreptului lor de a-și exprima opinii sau puncte de vedere în legătură cu subiecte de interes public, prezentatorii și moderatorii trebuie să asigure o separare clară a opiniilor de fapte și nu trebuie să profite de apariția lor constantă în programe într-un mod care să contravină exigențelor de asigurare a imparțialității.*

Redăm din conținutul raportului de monitorizare situația de fapt constatată:

“În data de 22.11.2015 s-a difuzat, de la ora 16.38, pe postul Realitatea TV, emisiunea de dezbateri Breaking News.

Prezentatori: Dorin Chioțea, Octavian Hoandră, invitați: prof Dragoș Pieptu – medic primar de chirurgie plastică, rector UMF, Iași, Carmen Uscatu, președinte “Dăruiește Viața”, Bogdan Tănase, medic primar chirurgie generală, președinte “Alianța Medicilor”, Marius Geantă, Centrul pentru Inovație în Medicină, dr. Bogdan Cristian Ion – medic primar, medicina Hiperbară, (telefon), dr. Gheorghe Borcean, Colegiul Medicilor (telefon).

Titluri afișate pe ecran (exemple): BILANȚUL COLECTIV, 60 DE MORȚI, CE LIPSEȘTE ÎN SPITALELE ROMÂNEȘTI, MEDICII, MĂRTURII CUTREMURĂTOARE DESPRE COLECTIV, MEDIC: LA ARȘI NU EXISTĂ MIRACOLE, CI DOAR MUNCĂ ÎN ECHIPĂ, MEDIC: NU AVEM CENTRE ADEVĂRATE PENTRU ARȘI.

Tema: tragedia de la clubul Colectiv și modul cum au primit asistență medicală victimele acestui incendiu. Emisiunea începe cu anunțul unui nou deces în cazul clubului de la Colectiv, într-un spital din Viena.

În emisiune se discută despre faptul că pacienții arși în urma tragediei de la Colectiv trebuiau imediat transferați la spitale din străinătate. În opinia celor prezenți în studio, nimeni nu are ceva de obiectat în privința medicilor care i-au îngrijit în țară, doar că autoritățile au greșit, supraevaluând potențialul sistemului medical. Prof Dragoș Pieptu consideră că nu există un plan național de tratare a marilor arși. Invitata Carmen Uscatu consideră că autoritățile nu au răspuns adecvat la această criză. Putea fi activat un mecanism financiar pentru a salva vieți, așa cum s-a procedat în alte țări europene. Punctul de vedere este împărtășit și de către moderatorii emisiunii.

Sel. 22-17, Rep. 07:32 intră prin telefon medic Bogdan Cristian Ion, terapie hiperbară. Acesta spune că în România nu există centre pentru terapie hiperbară în spitale, necesară în cazul tinerilor arși de la Colectiv, care au fost intoxicați și necesită un anume tip de tratament. După părerea acestui medic, pacienții de la Colectiv au fost tratați necorespunzător.

Sel. 22-17, Rep. 17.53 intră în direct prin tel. Gheorghe Borcean (doctor), președintele Colegiului Medicilor. Acesta începe prin a deplânge starea sistemului medical românesc.

În acest context, are loc următorul dialog între acesta și moderatori:

Sel. 22-17, Rep. 19:00 - Dorin Chioțea: Domnul Borcean, mă iertați, dar ați tăcut, maestre, până acum, mă așteptam ca atunci când Nicu Bănicioiu bătea câmpii și spunea că România este raiul medicinei europene și că îi ținem la degetul mic pe germani, dar nu mai are rost să mai dăm acum, avem beta pregătită pentru asta, Colegiul Medicilor a tăcut. Colegiul Medicilor nu a protestat, s-a preocupat mai degrabă să prelungească alegerile, să vă alegeți acolo, nu neapărat dumneavoastră, cât și colegii dumneavoastră, că vin alegerile, să vă luați al treilea, al patrulea mandat. Nu v-am auzit public să ieșiți în apărarea doctorilor și să spuneți că nu au ce le trebuie. Niciodată, da? Dumneavoastră trebuie să fiți cei care...Dumneavoastră și colegii dumneavoastră din fiecare județ nu trebuie să faceți blat cu Puterea, domnule Borcean, să știți. Trebuie să subliniați derapajele. Sunteți forul profesional al medicilor din România.

Gheorghe Borcean: Nu pot să vă las să vorbiți în continuare pe tonul acesta și cu conținutul acesta.

Dorin Chioțea: Nu la dumneavoastră mă refer, mă refer la entitatea respectivă. Iertați-mă, dar au murit totuși 33 de oameni și ni se prezintă chestia asta ca un mare succes. Presa care stă în genunchi la baronii medicali asta ne arată.

Gheorghe Borcean: Dragi telespectatori, trebuie să revenim la tonul acesta și la conținutul acestei discuții.

Dorin Chioțea: 33 de morți, maestre.

Gheorghe Borcean: Din prima seară, profesorul Lascăr a ieșit și a spus că această situație excede sistemul sanitar din România. Organizarea unor astfel de activități, unor astfel de catastrofe, ține de medicina de catastrofă care se exersează în război și care...

Octavian Hoandră: Domnule doctor, nu a ieșit nimeni să spună că excede.

Gheorghe Borcean: Puteți să mă contraziceți cât doriți dumneavoastră. Lascăr a spus atunci...

Octavian Hoandră: Nu mai vorbiți, domnule, că vorbiți prostii, sunteți niște lași. Sunteți lași, domnule profesor, ați tăcut ca porcul în popușoi. Am terminat cu dumneavoastră. La revedere.

Gheorghe Borcean: Nu știu cu cine vorbesc, nu așa se vorbește.

Octavian Hoandră: Cu România vorbiți. Cu morții. Cu morții care au murit în spitale din cauza lașității dumneavoastră.

Gheorghe Borcean: Domnul Lascăr a spus, nu am schimbat nicio virgulă din discursul său, spunând despre greutatea și dificultatea și mortalitatea acestor cazuri.

Octavian Hoandră: Care a fost discursul dumneavoastră, domnule doctor? Nu am auzit nici un discurs. Unde, sub masă l-ați ținut, sub birou?

Gheorghe Borcean: Și m-a chemat cineva să țin un discurs despre chestia aceasta la timpul acela.

Octavian Hoandră: Ce discurs, domnule, trebuia să cereți o anchetă, nu un discurs. Lașilor!

Gheorghe Borcean: În zadar vă certați cu mine.

Octavian Hoandră: Atunci, la revedere. Închideți telefonul.

Gheorghe Borcean: Nu așa se pune pumnul în gură aceluia care dorește să pună pumnul în gură, altceva decât doriți dumneavoastră.

Octavian Hoandră: Trebuia să spuneți atunci, nu acum. Atunci trebuia să spuneți.

Gheorghe Borcean: Trebuia să spun ce? Că în România mor zilnic 30 de oameni în accidente rutiere. Și că nu există sistemul acesta care să-i protejeze de moarte...

Octavian Hoandră: Și în ce discurs ați spus asta?

Gheorghe Borcean: Trebuia să spun că în România se moare mai mult decât se naște pentru că în România copiii sunt nedorți?

Octavian Hoandră: Dați-vă demisia, dacă nu aveți chef de spus.

Gheorghe Borcean: Am avut de spus lucrurile astea.

Octavian Hoandră: Unde le-ați spus, la calorifer, unde?

Gheorghe Borcean: Nu e nevoie să mă întrerupeți, pentru că voi întrerupe eu această conversație pe care dumneavoastră o promovați la modul acesta.

Octavian Hoandră: Câte mandate vă mai trebuie, domnule? Câți oameni vreți să mai îngropați cu lașitatea asta a dumneavoastră? Nu vă e rușine?

Gheorghe Borcean: Nu are legătură chestia asta.

Octavian Hoandră: Foarte bine! La revedere! La șpăgi! Și la alt mandat, domnule. Asigurați-vă alt mandat, că e mai bine.

Gheorghe Borcean: Un ton tendențios.

Octavian Hoandră: Păi nu e tendențios, e direct. Eu nu sugerez, vă spun clar că sunteți un laș.

Gheorghe Borcean: Vorbiți din gură, vorbiți din...

Octavian Hoandră: Dacă dumneavoastră ca medic vorbiți din altceva...

Dorin Chioțea: Ca pacient, eu care mai cunosc, mă preocupă sistemul medical din România...

Octavian Hoandră: Noi vă plătim, noi vă dăm șpăgi, domnule. Noi vă dăm șpăgi, noi vă dăm atenții, noi vă ținem, pe munca noastră faceți trei mandate și schimbați legile pe sub masă. Să vă fie rușine, pauză și revenim. M-am enervat. “

Având în vedere conținutul emisiunii “Breaking News” din 22.11.2015, membrii Consiliului au constatat că prezentarea informațiilor referitoare la modul cum au fost tratate în spitalele românești victimele incendiului de la clubul Colectiv s-a făcut cu încălcarea dispozițiilor referitoare la asigurarea unei informări corecte, obiective și imparțiale a publicului, precum și a celor referitoare la respectarea libertăților și drepturilor fundamentale ale omului. În emisiune s-a discutat despre modul cum au fost tratate în spitalele românești victimele incendiului de la clubul Colectiv. În opinia celor prezenți, autoritățile au supraevaluat potențialul sistemului sanitar din România, iar acest lucru s-a repercutat în starea pacienților, susținându-se că aceștia puteau fi transferați mai repede în străinătate.

În emisiune au fost prezenți medici și un președinte de asociație umanitară. De asemenea, alți medici au intervenit telefonic, printre care și Gheorghe Borcean, președintele Colegiului Medicilor din România.

În legătură cu dialogul telefonic purtat cu dr. Gheorghe Borcean, Consiliul a constatat că unele dintre comentariile făcute de moderatorii au fost prezentate într-un mod lipsit de obiectivitate și imparțialitate, de natură să afecteze posibilitatea publicului de a-și forma propria opinie, în condițiile în care difuzarea punctului de vedere al Președintelui Colegiului Medicilor din România, dr. Gheorghe Borcean, a fost trunchiată prin intervențiile repetate ale moderatorilor.

Potrivit art. 40 alin. (1) din Codul audiovizualului, în virtutea dreptului la propria imagine, în cazul în care în programele audiovizuale se aduc acuzații unei persoane privind fapte sau comportamente ilegale ori imorale, acestea trebuie susținute cu dovezi, iar persoanele acuzate au dreptul să intervină pentru a-și exprima punctul de vedere; dacă acuzațiile sunt aduse de furnizorul de servicii media audiovizuale, acesta trebuie să respecte principiul audiatur et altera pars; în situația în care persoana vizată refuză să prezinte un punct de vedere, trebuie să se precizeze acest fapt.

Așa cum a reieșit din conținutul raportului de monitorizare, radiodifuzorul, prin moderatorii emisiunii, a formulat acuzații la adresa Președintelui Colegiului Medicilor din România, precum și la adresa acestei instituții.

Deși dr. Gheorghe Borcean a acționat în conformitate cu norma invocată, intervenind în emisiune pentru a răspunde la acuzații și a-și prezenta punctul de vedere în calitate de Președinte al Colegiului Medicilor, intervenția sa a fost întreruptă în mod repetat de către moderatorii, care, nu numai că nu i-au dat posibilitatea să-și exprime ori, după caz, să-și termine frazele, dar, pe parcursul dialogului telefonic purtat, în direct, cu acesta, au formulat noi acuzații grave la adresa corpului medical, în general, prejudiciind demnitatea și imaginea acestei categorii profesionale.

Astfel, afirmații precum cele prezentate de postul de televiziune Realitatea TV în cadrul emisiunii monitorizate nu numai că nu sunt de natură să asigure informarea publicului cu respectarea drepturilor și a libertăților fundamentale, așa cum prevăd dispozițiile art. 3 alin. (1) din Legea audiovizualului ci, dimpotrivă sunt de natură să scadă încrederea publicului în calitatea actului medical, afectând reputația profesională a corpului medicilor, în condițiile în care, prin depășirea cadrului unei informări obiective și imparțiale a publicului, s-a indus fără echivoc ideea că actul medical este dependent de acordarea unor avantaje materiale medicilor.

Comentariile din emisiune au fost de natură să contravină prevederilor art. 30 din Codul audiovizualului, potrivit cărora furnizorii de servicii media audiovizuale au obligația să respecte drepturile și libertățile fundamentale ale omului, viața privată, onoarea și reputația, precum și dreptul la propria imagine.

În privința emisiunii, membrii Consiliului au constatat că aceasta a fost difuzată și cu încălcarea art. 64 alin. (1) lit. a) și b) din Codul audiovizualului, întrucât nu a fost asigurată o distincție clară între opiniile exprimate de moderatorii și faptele care au generat comentariile acuzatoare la adresa medicilor, iar unele dintre informații nu au

fost prezentate în mod imparțial și cu bună-credință, lasându-se impresia că, în exercitarea profesiei, toți medicii “primesc atenții” și “iau șpăgi”.

O astfel de abordare a fost de natură să contravină și dispozițiilor art. 67 din Codul Audiovizualului, potrivit căreia, în exercitarea dreptului lor de a-și exprima opinii sau puncte de vedere în legătură cu subiecte de interes public, prezentatorii și moderatorii trebuie să asigure o separare clară a opiniilor de fapte și nu trebuie să profite de apariția lor constantă în programe într-un mod care să contravină exigențelor de asigurare a imparțialității.

Consiliul consideră că prezentarea unor subiecte de actualitate, cu implicații în plan social, economic și politic trebuie făcută cu respectarea unei informări obiective, printr-o prezentare echidistantă și echilibrată a opiniilor tuturor părților implicate în respectiva problemă.

În afară de aspectele referitoare la conținutul comentariilor celor doi moderatori, membrii Consiliului au reținut și aspecte referitoare la modalitatea de exprimare a acestora, cu deosebire de către dl. Octavian Hoandă.

Astfel, în timpul dialogului cu dr. Gheorghe Borcean, Președinte al Colegiului Medicilor din România, moderatorul Octavian Hoandă a adresat acestuia cuvinte disprețuitoare și injurioase, precum : “sunteți niște lași”, „ați tăcut ca porcul în popușoi”, „morții care au murit în spitale din cauza lașității dumneavoastră”, „noi vă plătim, noi vă dăm șpăgi”, „nu am auzit nici un discurs. Unde, sub masă l-ați ținut, sub birou?”, “Unde le-ați spus, la calorifer, unde?”

De asemenea, moderatorul Octavian Hoandă a cerut de mai multe ori președintelui Gheorghe Borcean să părăsească discuția telefonică.

Moderatorul Dorin Chioțea nu a avut nicio reacție la cele afirmate de colegul său de platou.

Membrii Consiliului au constatat că limbajul folosit de dl. Octavian Hoandă a avut un caracter injurios, ofensator, de natură a prejudicia demnitatea umană și dreptul la propria imagine atât ale dr. Gheorghe Borcean, cât și ale unei categorii profesionale, respectiv a medicilor, fapt ce contravine dispozițiilor art. 40 alin. (3) din Codul audiovizualului, art. 10 alin. (2) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și art. 30 alin. (6) din Constituție.

Raportat la aceste norme, recunoscând totodată dreptul la opinie al persoanei, precum și cel la alegerea modului în care aceasta găsește de cuviință să-și exprime punctul de vedere cu privire la un subiect, membrii Consiliului au constatat că folosirea în cadrul unui program audiovizual a unor expresii jignitoare, înjositoare, de natură a afecta demnitatea umană este contrară reglementărilor legale.

Având în vedere domeniul în care își desfășoară activitatea, un moderator de emisiuni, formator de opinii, trebuie să aibă o conduită de respectare a dispozițiilor legale ce reglementează comunicarea audiovizuală și să-și exercite dreptul la liberă exprimare cu respectarea drepturilor celorlalți.

Luând în considerație aceste aspecte și ținând cont de faptul că libertatea de exprimare nu este un drept absolut, ci este limitat de obligația corelativă de a nu prejudicia drepturile altor persoane, Consiliul consideră că normele invocate anterior sunt valabile și se aplică oricărui conținut audiovizual, fără excepții și fără

distincții, indiferent de genul emisiunii, ori de situația în care judecățile de valoare sau opiniile exprimate de o persoană nu sunt unele pozitive, apreciative ori convergente celor exprimate de alte persoane.

Or, atât timp cât astfel de opinii sunt transmise în spațiul public reprezentat de televiziune și sunt comunicate telespectatorilor, destinate lor, ținând cont de impactul televiziunii în general, exprimarea acestora trebuie să se supună dispozițiilor legale ce reglementează domeniul audiovizual.

În același sens, Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat, prin prisma reglementărilor interne și europene, că, „... *demnitatea umană este un drept fundamental ocrotit cu precădere, chiar și înaintea dreptului la liberă exprimare, care poate fi supus anumitor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni, prevăzute de lege într-o societate democratică.*” (Decizia ICCJ 2047/2007).

În calitate de garant al interesului public, în baza competențelor și atribuțiilor stabilite prin lege, Consiliul Național al Audiovizualului consideră că radiodifuzorii au obligația să respecte drepturile fundamentale ale omului în cadrul serviciilor de programe, drepturi ocrotite de legislația audiovizuală și garantate de Constituția României.

Ținând cont de criteriile legale de individualizare a sancțiunii prevăzute la art. 90 alin. (4) din Legea audiovizualului, membrii Consiliului au votat propunerea de amendare a S.C. REALITATEA MEDIA S.A. cu suma de 30.000 lei, decizie adoptată cu respectarea condițiilor de legalitate prevăzute de art. 15 din Legea audiovizualului, cu modificările și completările ulterioare.

În temeiul prevederilor art. 90 alin. (1) lit. h) și alin. (2) și ale art. 91 alin. (1) și (3) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul Național al Audiovizualului adoptă următoarea

DECIZIE:

Art. 1: Radiodifuzorul S.C. REALITATEA MEDIA S.A., titular al licenței audiovizuale nr. 30.8/27.03.2001 și al deciziei de autorizare nr. 447.2-2/25.10.2011, se sancționează cu amendă în cuantum de 30.000 lei pentru încălcarea prevederilor art. 3 alin. (1) din Legea audiovizualului, cu modificările și completările ulterioare și ale articolelor 30, 40 alin. (1, 3), 64 (1) lit. a) și b) și 67 din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. În conformitate cu prevederile art. 93 alin. (3) din Legea audiovizualului, prezenta decizie poate fi atacată direct la secția de contencios administrativ a curții de apel, fără a fi necesară formularea unei plângeri prealabile, în termen de 15 zile de la comunicare.

Art. 3. Potrivit dispozițiilor art. 93¹ alin. (1) și (2) din Legea nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, radiodifuzorul are obligația de a transmite în următoarele 24 de ore de la comunicare, sonor și vizual, de cel puțin 3 ori, în intervalul orar 18.00-22.00, din care o dată în principală emisiune de știri, următorul text:

„Consiliul Național al Audiovizualului a sancționat postul de televiziune REALITATEA TV cu amendă de 30.000 lei, întrucât emisiunea „Breaking news” din 22 noiembrie 2015 a fost difuzată cu încălcarea prevederilor referitoare la informarea obiectivă a publicului, precum și a celor referitoare la respectarea demnității umane, fiind formulate acuzații nedovedite la adresa Colegiului Medicilor din România, precum și a categoriei profesionale a medicilor, cu folosirea unor expresii jignitoare și injurioase, ceea ce contravine prevederilor articolelor 30, 40 și 64 din Codul audiovizualului.”

Vă atragem atenția că textul nu poate fi difuzat în calupuri de publicitate.

PREȘEDINTE,

LAURA GEORGESCU

Serviciul juridic și reglementări,
Șef serviciu Dumitru Ciobanu